

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés:
 egész évre - 12 korona.
 fél évre - 6 "
 negyed évre - 3 "

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többzori hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

Egyes szám ára 12 fillér.

POLITIKAI HIREK.

A kormány közigazgatási reformtervezetét csak tudatlanság vagy a rosszakarat nevezheti az autonómia korlátozásának. Az elfogulatlan bírálat éppen az önkormányzat nagymérvű föllendítésére irányuló törekvést állapíthat meg.

A kinevezési rendszerre való áttérés nem sérelme az önkormányzatnak. Hiszen a megye a tisztviselői állásoknak ma is csak kisebb részét tölti be választás útján, ezt a kisebb részt is az állam szervezi és javadalmazza s ez a választás nem mondható szabadnak, mert a főispán döntő befolyású kijelölése alapján történik. De az önkormányzat lényege nem is tisztviselők választására való jog, hanem az, hogy a közigazgatási ügyek intézésében a független elemek közreműködése minél szélesebb körben biztosítottassék, hogy a kormányhatóság jóváhagyása minél ritkább esetben legyen kikötve s hogy az önkormányzati elem az állami közegek működése fölött beható felügyeletet gyakorolhasson. Mindezekről pedig Sándor János javaslatai messzemenőleg gondoskodnak.

Az önkormányzat szélesebb körűvé lesz már azon a révén is, hogy a megyebizottság tagjait a kiterjesztett választójog alapján szavazati joggal felruházott polgárok választják, tehát a népességnek jóval nagyobb része fog befolyást gyakorolni a közigazgatásra. Értékes új szervet nyer az önkormányzat a járási bizottságban, mely áthidalni lesz hivatva a községek és a megye, a közigaz-

gatási szervek és a mindennapi élet közt való távolságot. A helyi ügyek zömét tehát a helyi viszonyokkal ismerős emberekből álló autonóm bizottság fogja intézni. Lényegesen kibővül a közigazgatási bizottság hatásköre, mely a járási bizottsághoz tartozó ügyekre nézve fölébbiteli fórum lesz, azonkívül pedig előkészíti a közgyűlés főbb tárgyait. A járási bizottság tagjainak egyharmadát a főispán nevezi ki, kétharmadát a közgyűlés választja. A közigazgatási bizottságnak huszonöt választott és tizenhárom hivatalnok tagja lesz. Mindkét testületben túlnyomó tehát a független elemek többsége.

A közgyűlés ellenőrző hatásköre nemcsak kitágul, sőt egyenesen korlátlaná válik, mert kiterjed a vármegye területén végbe menő egész közigazgatásra. A közgyűlés bármely közigazgatási tisztviselő ellen elrendelheti a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot. A reform tehát az autonóm szervek számára gazdagabb ügykört, nagyobb önállóságot biztosít. Az önkormányzat kiszélesítése leginkább kitűnik a kormányhatósági jóváhagyást igénylő közgyűlési határozatok körének szűkebbre vonásában. Eddig minden költségvetést, minden terhes szerződést miniszteri jóváhagyás alá kellett terjeszteni. A reform szerint a költségvetés csak akkor szorul jóváhagyásra, ha a megyei háztartás egyensúlyát csak újabb teher vállalásával lehet helyreállítani, a vagyonátruházó és kölcsönszerződések érvényességéhez pedig csak tizezer, illetőleg háromezer korona értékhatáron felül kell felsőbb jóváhagyás. A megyei közgyűlés határozatainak igen

nagy része fog tehát jogerőre emelkedni a kormány beavatkozása nélkül.

Tágabb lesz a szabályrendeletek alkotására vonatkozó jogkör is. Teljesen szabad keze lesz a megyének a közegészségi, jótékonyági, emberbaráti, közművelődési és gazdasági közintézmények és vállalatok tekintetében. Ezeket szabályrendelettel szervezi, választott közegei útján igazgatja, sorsukat a legnagyobb szabadsággal intézi. Az eképpen megizmosodó önkormányzatot legkevésbé sem fogja zavarni a tisztviselők kinevezése. Hiszen a kinevezett megyei tisztviselő esküt fog tenni arra, hogy tisztületben fogja tartani az önkormányzat törvényes jogait, melyeknek védelmére a reform még külön bizalmiférfit is rendel a vármegyei táblabíró személyében. Még maga a kinevezési rendszer is az önkormányzat fejlesztését szolgálja, mert azt az erőt és időt, amit eddig a szenvedélyes választási mozgalmak emésztettek fel, ezentúl a termelő munka, a valódi és eredményesebb önkormányzat számára lehet majd értékesíteni.

Az ellenzék vezetői a közigazgatási reformnak főképpen azon intézkedése ellen hadakoznak, mely szerint a vármegyei alkalmazottak egy évre rendelkezési állapotba helyeztetnek. Ebből azt következtetik, hogy a tisztviselői kar rendelkezési állapotban lesz a választások alatt és a kormánynak azt a szándékát olvassák ki belőle, hogy a tisztviselők végleges alkalmazásánál a választások alkalmával tanúsított politikai érdemeket veszik irányadul.

Berlini naplótöredékek.

Járni István.

Okt. 3.

Alig néhány napja, hogy Berlinben vagyok s mégis úgy tetszik nekem, mintha az óriási távolság, amely a mezősegi falu csendje és a világvárosnak szünni nem akaró zugása között van, rám nézve áthidalhatatlan volna, mintha ez a nagy ellentét egy-egy pillanatban rettenetes sullyal nehezednék rám. A meggondolni tudásom ezé a zugásé, mert benne a XX. század civilizációja lüktet; de a vágyaim, titkos megrezdüléseim azé a nagyon hosszú csendé, pedig benne százados elmaradottság hallgat. De hát bűn-e ez? Bűn-e: a civilizáció zakatolásában, titkos pillanatokban, szeretni azt a csendet, amely messze-messze nyulik vissza a múltakba; meghallani 1000 kilométer távolságból is annak a csendnek egyetlen hangját: az egymásra hulló falevelek zörgését; érezni, száz meg száz ház sötét tömegéből, az öröklé nyughatatlan túlekedésből, hogy a lemenőre hajló nap beáranyozza a hallgató világot a mindenekben való megnyugvásnak bágyadt fényével?

És vajjon én, aki idestova 30 éve indultam el a abból a nagy csendből, utól tudom-e ézni ezt a körülöttem zugó életet s ami benne zajlik: a XX. századot? Meg lehet-e futni 30 esztendő alatt századok útját?

Megbirja-e az egyesnek ereje nemzedékek munkáját és nemzedékek mulasztását? Ki lesz az erősebb a birkózásban: én-e, aki az álmodozó csendességből indultam utamra, vagy ez az ember-óriás, amelynek még pillanatai sincsenek a megállásra?...

Már elfárasztott ez a vágató élet itt körülöttem, nem szeretem a nagyvárosok zaját, futni szeretek hamar belőle. Ezzel a menekülő örömmel futottam ma reggel Potsdamba, keresni a csendet. És találtam egy soha el nem felejtendő napot s egy itt felejtett darabot rég letűnt szép időkbel.

Olyan Kolozsvár-forma város; német, külső cifrázkodást nem mutogató, pedig a császár és családja többit van itt, mint Berlinben. Ket palotában is lakhatik: a „Stadtschloss“-ban és a „Neues Palais“-ban — a harmadikban, a „Schloss Sanssouci“-ban most csak a multak emlékei laknak.

Sokáig álldogáltam a „Stadtschloss“-udvarán, várva, míg a termékebe bebocsátanak. Megbámultam a szalmát, melyet egyik lépcsőzet körül elszórvva láttam s a kapukban őrt álló öles katonákat, kiknek kezében ugy fest a puská, mintha karacsonyi játékszerül kapták volna az édes anyjuktól. Soha még ekkora katonákat nem láttam. Vajjon nem állítják-e ezeket is a „káplár király“ mértéke alá, hiszen ott áll a közönséges famer-ték alig néhány lépésnyire, az egyik „káplár király“ teremben? 190 cm. volt a minimum s

a „káplár király“ saját kezével mérte vele öles testőreit! A pipázás és sórivas mellett ez is egyik szórakozása lehetett.

Hogy el ne unjam magam a hosszas várakozásban, gondoskodott róla — a szemben fekvő torony: harangjai egyszer csak belekezdtek egy dallamos német melódiába. Német speciálitás: egy csomó harangot tenni a toronyba, hogy azok időnként egy-egy dalt verjenek ki, mintha felejtetni akarnak az emberrel, hogy minden óratűs és a vén Krouos útése fejünk felett.

Az óratűsre pontosan megjelent a lakáj kezében a kulcsokkal. Benn voltam az előcsarnokban. Nagy ágyucsovek ásitottak reám, meghúzódva a hatalmas kerekék között, mint valami óriáskigyók a fák árnyékában. Krupp ajándékai, melyekkel Nagy Vilmosnak kedveskedett. Az ágyukirály halás akart lenni a nagy győzőnek, ki ebből a fajtából olyan sokat használt el Düppelnél, Königgrätznel és Sedánnál. A királyi pilóta előcsarnokban egyik szolgáinak diszult! Van-e, ami jobban jellemezné a porosz gondolkodást?

Végig mentem azokon a termeken, melyekben valaha Nagy Frigyes lakott. Ott van lesüllyeszthető asztalával és kettős ajtójával a kis szoba, melyben meghitt embereivel titkos tanácskozásait tartotta. Csodálkozva láttam, hogy könyvszekrényeiben nincs német könyv, csak francia. Ezek előtt a könyvszekrények előtt éreztem hogy a

A kormány felhivatalosan kijelenti, hogy ez az ellenzéki okoskodás helytelen, mert a végleges intézkedésnél egyáltalán nem kívánja az egy évi határidőt bevárni. Ellenkezőleg, rajta lesz, hogy az okvetlenül szükséges időnél az átmeneti állapot tovább ne tartson és a tisztviselők végleges alkalmazási viszonyai még a választási kormány előtt elintéztessenek. Ezt kívánja a közszolgálat érdeke, de a tisztviselői kar érdeke is, mert a kormány a tisztviselőket nem akarja annak kitenni, hogy biztosított helyzet nélkül nézzenek szembe a választási küzdelmek mindig bizonytalan pártpolitikai esélyeivel.

Ifjúsági czéllövő-verseny.

Czéllövő-versenyt tartott a tordai áll. főgimnázium, a helybeli főgimnázium és tanítóképző-intézet ifjúsága f. hó 14-én d. u. 2 órakor a Bükkös-laposán levő czéllövő-téren.

A verseny kétágu volt, csoport-verseny és egyéni verseny. A csoport-versenyben mindenik intézet 14—14 főből álló csapata vett részt. A győztes csapat intézetének jutalma nemzeti színű, arany rojtos, „Hazának rendületlenül“ feliratu szalaggal ellátott babékoszoru. A jutalom mint vándordíj az évről-évre győztes csapat intézeti zászlaját fogja díszíteni. A megtartott csoportversenyen a tanítóképző-intézet 14 főből álló csapata nyerte el a koszorút s így a legközelebbi ifjúsági czéllövő-versenyig a babékoszoru a tanítóképző-intézet zászlaját fogja díszíteni. A 14 lövő lövési összeredménye 745 egység. Az egyéni verseny szintén kétágu volt. A honvédelmi minisztérium adományozta három ezüstéremért és a három legszebb ajándékért intézetre való tekintet nélkül versenyeztek az összes ifjak. E verseny eredménye: mint az összes versenyzők között legjobb lövő 130+7 egységgel Liszka Gedeon IV. éves kép. tanuló nyerte az első díjat, Harmath Ferencz helybeli főgimnázium VIII. osztály tanuló 130+4 egységgel a második díjat és egyik tordai gimnáziumi tanuló 110 egységgel a harmadik díjat.

Egyéni verseny volt az egyes intézetek keretében is. Ezen verseny győztese, intézetenként 5—5 növendék, bronzéremt és egy-egy jutalomtárgyat nyert. A versenyzők 300 lépésre felállított 7 körös tanczéltáblákra löttek

fekvő helyzetből szabadkézből. Az intézetek lövészai, valamint az egyes csoportok lövészeinek sorrendje sorhuzás útján állapított meg. Egyik lövész a bátor hölgyek és lökedvelő férfiak löttek.

Megállapítható, hogy a versenyző ifjak nagy ambícióval készültek e versenyre s az elért eredmény igen szépnek mondható.

Külön elismeréssel emlékezünk meg a tanítóképző-intézet ifjúságának nyugodt, biztos lövészi készségéről, a mellyel méltán érdemelte ki az elért általános és egyéni elsőséget. A tanítóképző-intézetnek méltó, erős ellenfele volt különösen az egyéni verseny terén a helybeli főgimnázium ifjúsága, hol a Liszka Gedeon és Harmath Ferencz közötti elsőséget külön lövéssel kellett eldönteni.

Az elért szép eredményért szívesen gratulálunk az oktató hönvéd tiszt uraknak és felügyelő-tanároknak. A tanítóképző-intézet oktatója Nemes József m. kir. hönvéd főhadnagy volt, felügyelő-tanárai Elekes Viktor és Rapp Károly tanárok. A főgimnázium ifjúságának oktatója Becze István hadnagy, felügyelő-tanára Z. Knöpfler Gyula tanár volt.

Daczára az időjárás bizonytalanságának igen szép közönség várta nagy érdeklődéssel a verseny eredményét. A verseny alatt jó kedvtől volt hangos az egész környék. Tánctól és zenétől az ifjúság teljesen tartózkodott a boldogult Nagy Lajos kép. igazgató halála miatt.

HIREK.

— Képviselőtestületi közgyűlés.

Nagyenyed város képviselőtestülete e hó 18-án, csütörtökön délelőtt 10 órakor kezdve rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat nevezetesebb pontjai: Jelentés a pézstárvizsgálatról. Elhagyott gyermekek segélyalapja 1913. évi zárszámadása. Tűzoltóadótlérlés iránti kérések. Jelentés a régi közgyűlési jegyzőkönyvekről. Előterjesztés a törvény és rendeletek téra kiegészítése tárgyában. Kézi munkára nevelő Országos Egyesület nagyenyedi tanfolyamának segélyezése. Székelyhidny János díjok kérése további alkalmaztatása végett. A nyugdíjszabályrendelet módosítása. Javaslat

kezelt valami nagy rablónak a cselekedetére, aki így is mutogatja a virtusát?

A palota egyik része a mostani császári családnak lakosztálya. Folyosójáról ki akartam nézni egyik ablakon az udvarra s két közönséges, durva vasszeget láttam meg, melyek az ablakpárkányba vannak belevetve s bizonyosan valami függöny-zsinag megakasztására valók. Sok minden jutott erről az eszembe abból, amit a Hohenzollernek jellemzésére irtak és beszélnek.

Mikor a császár hálószobájához értünk, a vezető lakáj a következő kis anekdotát beszélt el:

Egy reggel a palota egyik részében kénytelenül támadt. Kivonultak a tűzoltók, de nem akadt mindeniknek dolga. Kettő közülük — mintha látnám őket a Fliegen-dében — felhasználta az alkalmat, hogy körülnézzen a palotában. Benyitottak egy ajtón s bedugták a sisakos fejüket, mire egy álmos hang ezt kérdezte a paplan alól: „Na, was ist los?“ Nos, mi a baj? A császár volt. A két jámbor tűzoltó csak akkor vette észre, hogy a császár hálószobájába nyitott be. Ész nélkül rohantak haza a palotából, szívükben alighanem a felháborodás félelmével, a császár pedig befordult és jóízűen aludt tovább.

(Folytatjuk.)

a Sport-Egylet telke megvétele tárgyában. Szakértői vélemény előterjesztése a tóth-utcai áll. iskola javítási munkálatai ügyében. 1914. évi felfüggedi és kisapahidai vágások tárgyában hozott II. foku határozat bejelentése. A csizmadia-ipartársulat bástyája végleges átvétele tárgyában határozat. Bérkocsi és társas kocsi gyakorlására vonatkozó szabályrendelet. A város által felveendő 720000 kor. kölcsön ügyében határozat. A Ganz-céggel kötött üzemviteli bérszerződés módosításának bejelentése közmunka- és tűzoltó-adótlételek. Előterjesztés a Sugárút egyrészének villanyvilágítással való ellátása tárgyában. Előterjesztés a fapiacznak az Alsóporondi hidig terjedő patak partfal kiépítése tárgyában. A Tövis- és Tóth-utca között nyitott új ut villanyvilágítással való ellátása tárgyában előterjesztés. Javaslat a herzsai ut-áthelyezés tárgyában. A város felmérési költségei ügyében jelentés. Ganz-cég üzemviteli bérszerződés meghosszabbítási ajánlata. A herzsai vízvezeték tere és költségvetése.

— **Iparkamarai tagválasztás.** Vasárnap délelőtt választották meg iparosaink és kereskedőink az iparkamarai tagokat Tóbi Jenő tanácsos elnöke alatt. A kereskedők Winkler Jánost rendes és Tángel Józsefet póttagnak, az iparosok Balla Bélát rendes és Hegyi Jánost póttagnak választották meg.

— **Kinevezés.** Szász József vármegyének főispánja Korpádi Absolont a tövisi anyakönyvi kerületbe teljes hatáskörű helyettes anyakönyvvezetővé kinevezte.

— **A zalatnai állami ipari szakiskola felügyelősége.** A kereskedelmi miniszter a zalatnai állami kőfaragó és kőcsiszoló ipari szakiskola felügyelő-bizottságának elnökévé Czerminger Alfréd kir. bányakapitányt, a megüresedett bizottsági tagsági helyre Csia Ignác bányatanácsos, főbányahivatali főnököt nevezte ki.

— **Az erdélyi vizek szabályozása.** Gr. Tisza István miniszterelnöknek a kolozsvári munkapárt megalakulása alkalmával mondott beszédében van egy fejezet, mely a miniszterelnököt, mint a takarékos államférfi mintaképet állítja elének. Megállapítja, hogy ugy az egyéneknek, mint az államnak élete a régi takarékoság követelményeitől eltávolodott s a bevételekkel arányban nem álló költségekkel már-már aláasta fennállásának s fejlődhetésének alapjait. Követelménye tekintetben tehát az, hogy vissza kell térnünk arra az irányzatra, mely a takarékoság követelményeit tartja szem előtt. Mindamellett nem szabad elzárkózni az államnak azoktól a szükségszerűségektől, melyek a nyomor enyhítésére, megfékezésére irányulnak s melyek kielégítésével a hasznos beruházások késő-áldásait is biztosítja. Vizeink szabályozásának legelemibb feltétele a vízmedrek szélesbítése s nagyobb mérvű melyítése, azok kikotrása s a vízfénkről kikerülő iszaprétegeknek és porondzátoknak a partokon való védgátszerű elhelyezése, lerakása és ezeknek fűzzel és akácczal való megkötése. A vizek medreinek kikotrása nagyobb víztömbök szabad lefolyását fogja eredményezni. A kirendeltségek részéről gondos figyelem lesz fordítandó arra, hogy igazságos, sőt méltányos elvek alapján a malmoknak értéke s illetve kártalanítási összege jövedelmezőségük s több év átlaga alapján megállapíttassék. A nem nagy üzemi vizinálomok kisajátítás útján való eltávolítása, a malomgátak levágása, a malomárkok betömése, feliszapolása, a többi irányban elfajuló vizeknek egy mederbe való terelése s e medernek kiképzése, a holt ágak eltüntetése, a laza partok biztosítása, megkötése és befásítása képezik a nagy feladatot, melyet nagy dolgokra hivatott kormányunk maga elé tűzött s melyet végre is fog hajtani. Kormányelnökünk s szakminisztereink nagy gyakorlati tudása s berendezkedése, ígéreteik is már eddig is tapasztalt konkludens tényeik garanciát képeznek erre.

— **Rajz- és kézimunkakiállítás** lesz a kollégiumban f. hó 21-én, az iskolai évzárás napján. Ez alkalommal a tanítóképző-intézet és a gyakorló-elemi iskola növendékeinek rajzai és kézimunkái kerülnek kiállításra. Ezuton is felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét a gazdag és látványos kiállításokra, melyek 21-én (vasárnap) nyílnak meg a Bethlen-kollégium főépületének VI. és VIII. o. tantermeiben. Megtekinthetők d. e. 10-1. és d. u. 2-3 óráig.

— **Ítélet a mogosi ügyben.** Az annak idején nagy feltűnést keltett mogosi merénylet ügyében, mely Hosszú Teofil jegyző-elete ellen irányult, a gyulafehérvári kir. törvényszék ugy Sztáry Róbertet, mint a tettet végrehajtó Mamaligánt 2-2 évi börtönré ítélté.

* **Görög Henrik** okl. dentist betegség miatt augusztus 1-ig elutazott. 224. 3-

— **Iparostanonczok munkakiállítása.** Az iparostanonczok vizsgálata vasárnap delután volt az állami fiúiskolában. Ez alkalommal a tanonczok kiállították vizsgai munkájukat, iskolai és szakrajzaikat. Több szép munkát lehetett látni az asztalos-, lakatos-, bádógos-, szabó-, cipész-, csizma-, rézműves-, szücs- és kádár-iparból; a munkák kétharmadát a csizmakészítők foglalták el számtalan példánnyal.

— **A gyógyszerterákok esti zárórája.** A nagyenyedi gyógyszerészek értesítik a közönséget, hogy folyó hó 18-ától a gyógyszerterákokat este 8 órakor zárják be. 230 1-1

— **A termés állása megyénkben.** A földmívelési miniszter szombaton kiadott termés-jelentése szerint Alsó-Fehér vármegye őszi buza-, tavaszi rozs-, árpa- és zabtermése átlag gyenge. Elég jól áll, most kalászol, szépen fejlődik és ha a fellépett rozsdá a szárra föl nem megy, jó közepes termés ígérkezik. — A szőlő fejlődése a nagyenyedi szőlészeti kerületben kielégítő, de gyenge termés mutatkozik.

— **Évzáró ünnepély a polgári leányiskolában.** Az áll. polg. leányiskola f. hó 20-án, szombaton d. u. 5 órakor az iskola új épületének tornatermében záróünnepet tart a következő műsorral: 1. Grell Ede: Fohászkodás, énekl. az ifj. énekkar. 2. Kiss József: A naphoz, szavalja Hegedűs Gabriella IV. oszt. növ. 3. J. Gebauer: Hegedű és zongora-kettős, előadják Balázs Mária és Balogh Gizella II. a) oszt. növendékek. 4. Szávay Gyula: A grammofon, szavalja Péter Berta IV. oszt. növ. 5. Svédnégyes, zenei tréfa, előadják a IV. osztály növendékei. 6. Váradi. Czobor: Regina coeli, melodráma, szavalja Uray Erzsébet IV. oszt. növ. 7. Veress Gábor—Rákosi Géza: Nyári reggel. Daljáték. Előadják: Szél: Salamon Jozsefin. Pacsirta: Péter Berta. Pitypalaty: Gergelyi Mária, Wild Karolin, Horváth Ilona. Kakuk: Hegedűs Gabriella, Fúzi Eszter, Telegdy Róza. Nefelejts: Barany Margit. Aranykalász: Lukács Katalin. 8. Az igazgató záróbeszéde és a jutalmak kiosztása. 9. Erkel: Hunyadi-induló, előadja az ifjusági énekkar. — A szülőket és az érdeklődő közönséget szívesen látja az igazgatóság.

— **A katonák aratási szabadságolása.** A közös hadsereg és a honvédség csapatai most kapták meg a hadügyminiszternek az aratási szabadságról szóló rendeletét. A rendelet szerint minden földmíveléssel foglalkozó és mindegy kisbirtokos katonára 21 napra szabadságolható június 27-től kezdődőleg két turnusban, úgy hogy augusztus 8-ára már minden szabadságolt katonának be kell vonulnia szolgálattételre. A rendelet szerint azok a gépészek és más foglalkozásúak, a kik az aratásnál nélkülözhetetlenek, színtén szabadságolhatók.

— **Évzáró vizsgálatok.** I. A vegyes iskolában: Junius 18-án d. e. 8-10 óráig az I-II. oszt., vezetője Székely Teréz, 10-12 óráig a III-IV. oszt., vezetője Kádár János igazgató. — II. A fiúiskolában: Junius 19-én d. e. 8-10 óráig az I. A. oszt., vezetője Cirnerné Józsa Ilona, 10-12 óráig az I. B. oszt., vezetője Kissné Szilágyi Etelka, d. u. 2-4 óráig a II. oszt., vezetője Kövér János, 4-6 óráig a III. oszt., vezetője Veress István. Junius 20-án d. e. 8-10 óráig a IV. oszt., vezetője Kiss Jenő, d. u. 4 órakor évzárás. A VI. (és az V.) osztály vizsgálata június 9-én d. e. és d. u. folyt le. — III. A leányiskolában: Junius 22-én d. e. 8-10 óráig az I. A. oszt., vezetője Zálányiné Barna Margit, 10-12 óráig az I. B. oszt., vezetője Elekes Erzsébet, d. u. 2-4 óráig a II. oszt., vezetője özv. Sebestyenné Tóth Amália, 4-6 óráig a III. oszt., vezetője Dóczyiné Berde Amália. Junius 23-án d. e. 8-10 óráig a IV. oszt., vezetője Vajna Janka, 10-12 óráig az V-VI. oszt., vezetője Kovács Ilona. D. u. 4 órakor évzárás. — IV. Az állami óvoda évzáró ünnepe július 15-én délelőtt. A gondnokság Váró Ferencz elnök mellé biztosokul, esetleg elnök-helyettesekül kiküldte június 18-án d. e. Jakab Károly és Názán József, 19-én d. e. dr. Müller Zoltán és dr. Winkler Albert, 19-én d. u. Major János és Tóbis Jenő, 20-án d. e. Fogarasi Albert és dr. Jeney Elek, 20-án d. u. dr. Müller Zoltán és Major János, 22-én d. e. Rada György és dr. Winkler Albert, 22-én d. u. dr. Dobozy Vilmos és Zayzon János, 23-án d. e. Hegedűs Zsigmond és Tóbis Jenő, 23-án d. u. dr. Dobozy Vilmos és Zayzon János gondnoksági tagokat.

— **Kimutatás azon szives adakozókóról,** kik az 1914 június 7-iki gyermeknap költségeihez pénzadománnyal hozzájárultak:

özv. Nagy Lajosné 10 korona. U Kovács Józsefné 8 korona, Póka Kálmánné, Szász Józsefné, Ráskay Béláné, dr. Winkler Albertné, Kisegítő Takarékpénztár, Schuller Viktorné, dr. Nagy Albertné, dr. Jeney Elek, id. Zeyk Dánielné, özv. Fischer Lajosné, özv. Zeyk Józsefné és Tángel Józsefné 5-5 koronát, Baranyay Károlyné, Joos Lajosné, özv. Eröss Istvánné, Szeidl Józsefné, Pogány Jánosné, dr. Dobozy Vilmosné 4-4 korona, dr. Fülöp Ferenczné, Folyovits Sándorné, dr. Garda Kálmánné, Dezső Zsigmondné, Rafael Oszkárné, Winkler Jánosné, özv. Reinhold Olivérné, Málnási Károlyné, dr. Asztalos Kálmánné, dr. Mátyás Mihályné, özv. Sebestyén Sándorné 3-3 koronát, özv. Keresztes Józsefné, Papp Jánosné, dr. Mátyás Károlyné, Benedek Miklósné, Felméry Istvánné, özv. Rácz Györgyné, özv. Asztalos Jánosné, Gabrielli Béláné, Czajkowszky Jenőné, Dombrowszky Albertné, Halmágyi Antalné, László ny. táblabíró, dr. Metes Péterné, dr. Ács Jenőné, özv. Ujváry Imréné, Králik Vilmosné, Kerekes Mihályné, Zálányi Farkasné, Rácz Simonné, özv. Garda Józsefné, Salgó Dezsőné, Will Károlyné, Sándor Ignáczné, özv. dr. Szaniszló Albertné, Horváth Józsefné, dr. Erdős Jenőné, Lázár Róbertné, Balla Béláné, özv. Veress Miklósné, Toronyi Gyuláné, Zimmermann Béláné, özv. Cirner Józsefné, özv. Sándor Miklósné, Ungerpek Miklósné, dr. Reich Béláné, Szabó Istvánné, Gráf Jánosné, özv. Wagner Józsefné, Fesztinger Dávidné, Fenichel Lázárné, Vajna Janka, Rada György, Izrael Adolfné, Szabó Árpádné, Lázár Károlyné, Telegdi Istvánné, özv. Kovács Gyuláné, Bartók Gáborné, Cirner Ákosné, Telegdi Árpádné, Kun Gyuláné, Mátyás Lajosné,

dr. Ikrich Arnoldné, Major Jánosné, Vertlen Józsefné, Ince Miklósné, Paulini Rudolfné, Horváth Viktorné, Szigeti Jánosné, Lingner Györgyné, dr. Lengyel Györgyné, Kunts Antalné, Rohay Lászlóné, Klemm Miksáné, Hegedűs Ferenczné, Szücs Elemérné, Elekes Viktorné, Bakó Károlyné, özv. Tóth Miklósné, Kolozsy Jenőné, Sándor Józsefné, Botlik Istvánné, özv. Fogarasi Béláné 2-2 koronát. Harmath Miklósné, Rapaport Henrikné, Dezső Miklós, Dezső Dénes, Telegdi Liza, Albrechtovits Antalné, Hajdu Albert, Berkovits Béláné, özv. Székelyhid Jánosné, Génád Dávidné, Székelyhid Sándor, Jakab Károlyné, Weinrich Frigyesné, Ince Istvánné, Selmecei Istvánné, Csont Károlyné, Hegedűs Kálmánné, Nagy Károlyné, Papp Gézánné, özv. dr. Donogány Jakabné, Magyar Agnes, Szigeti Béláné, Fenichel Mór, Veress Istvánné 1-1 koronát, Schoppelt és Bauer 5 koronát. Étel- és italműveket, virágot elárúsítás végett szivesek voltak küldeni és ezzel a gyermeknap sikerét elősegítették: id. Zeyk Dánielné, dr. Mátyás Károlyné, Molnár Károlyné, Elekes Károlyné, Fogarasi Albertné, Székely Károlyné, Bodrogi Jánosné, László ny. törvbíróné, Nagy Pálné, báró Bánffy Kázmírné, Fejes Áronné, Benedek Gáborné, Jeney Elekné, Müller Zoltánné, Varró Róza, Inczedy-Joksmann Ödöné, Nagy Ignáczné, Gálffy Jánosné, özv. Müller Mihályné, Molnár Gyuláné, özv. Dancs Samuné, Biró Józsefné, Göllner Árpádné, Hegedűs Zsigmondné, Müller Jenőné, Székely Ödöné, özv. Berde Sándorné, Ágai Lászlóné, Felméri Sándorné, Váró Ferenczné, Z. Knöppfler Gyuláné, Dóczy Fereczné, Báthori Gyuláné, özv. Grenzonné, Jékely Lajosné, Sándor Jenőné, Fúzi Katinka, Földes Edene, Jaucsó Sándorné, Fekete Mihályné, Hegyi Jánosné, Lázár Istvánné, Sass Albertné, Király Béláné 100 üveg szóda vizet, Liman Emilné, Folyovits Sándorné, Albert Ivánné, dr. Dobozy Vilmosné, Kovács Gáspárné, dr. Farnos Árpádné, Berze Nagy Jánosné, Barcsay Albertné, Uray Lászlóné, Vinczenti Lajosné, Király Andrásné, Popp Aurélné, Rick Béláné, Székely Endréné, Horváth Pál 20 lit. bor, Ilyés Gizella, Tóth vasuti felügyelő 2 hordó sört, Hajdu Albert cserépedényeket. A nemes szívv adakozóknak a jótékony egylet nevében hálás köszönetet mond özv. Berde Sándorné és Török Bertalanné.

Gulliver

A prima
kaucuk
cipősarok
kaucuk sarkok
királya

fontosítási elnök, m. kir. kaucukkereskedő

*****

Marosújvári járás főszolgabírája.

2622—1914. közig. sz.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye marosújvári járásban a kutyafalvai körjegyző mellé rendszeresített **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhatják, hogy képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **folyó hó 26-ig** adják be. A választást folyó hó 30-án d. u. 4 órakor fogom megtartani, a kutyafalvai körjegyzői irodában.

Javadalmazás: 1. az 1913. évi XL. t. cz. alapján biztosított 1400 kor. évi törzsfizetés, 2. a községek pénztárából évi 80 kor. évi lakbér.

Marosújvár, 1914. június hó 10-én.

227 2—3

Binder, főszolgabíró.

Alsó-Fehér vármegye alispánjától.

6336—914. alisp. sz.

Tárgy:

A verespataki járási orvosi állás pályázati hirdetménye

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegyében, a **verespataki járási orvosi állás** üresedésben lévén, erre ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazon orvostudorokat, a kik ezen állást előhajtnák nyerni, hogy az 1883. évi L. t. cz. 9. §-ban meghatározott minősítésüket és a tiszti orvosi vizsga sikeres letételét igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **Alsó-Fehér vármegye alispánjához 1914 évi július hó 18-ig** bezárólag adják be.

Azok, a kik közszolgálatban állanak, kérvényüket hivatalfőnökökük, a kik pedig nem állanak közszolgálatban, azok a lakhelyükre nézve illetékes főispán útján kötelesek beadni.

Ezen járási orvosi állás 2000 (kettőezer) korona kezdő évi fizetés, 360 (háromszáz-

hatvan) korona évi lakpénz és 600 (hatszáz) korona évi utiátalány élvezetével van egybe kötve.

Megjegyeztetik az is, hogy a verespataki járási orvos eddigelé a bánya társasági orvosi állást is elszokta nyerni, a mi évi 1100 korona fizetés, 600 korona drágasági pótlék, 240 korona utiátalány és 120 korona lakbér, összesen 2060 korona járandóságot jelent és valószínűnek tartom, hogy ezen szokás jövőben is fenn fog tartatni.

Nagyenyed, 1914. június hó 6-án.

229 2—2

Br. Bánffy Kázmír, alispán.

lehet beszerezni kifogástalan minőségű Gyümölcsfaalanyokat Gyümölcs és Sétányfákat Sima gyökerekes és oltott SZŐLÖVESSZÖKET. Árjegyzéket ingyen küldenek.

FISCHER és Tsa
faiskolák és szőlőültvénytelepek
Tulajdonosok: Ifj. AMBROSI M. és Fischer L. Iróköszöni.

HIRDETÉSEKET legutányosabban felvesz lapunk kiadóhivatala

Kiadó üzlethelyiség!

A Nagyenyedi Általános Bank és Takarékpénztár R.-T. főterei üzlethelyisége átköltözés folytán július 1-ével kiadó.

Erlekezhetni a bank helyiségében az üzleti órák alatt. 211 7 -

PALMA az elasztikus cipősarok

figyelje meg **TARTÓSSÁGÁT**

A „Nagyszebeni Általános Takarékpénztár”

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyújt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **Lingner György** ur által nyújtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

MŰTRÁGYÁT (16% káliumsuperphosphat)

állandóan raktáron tart **WINKLER JÁNOS, Nagyenyeden.**

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

<p>Részvénytőke 600.000 korona.</p>	<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, értékpapírokra, sorjegyekre, jöhiteli pénzügyintézetek részvényeire. Törlesztéses kölcsönöket nyújt földbirtokokra. Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága és lejárata szerint a legelőnyösebb feltételek mellett számítól le. Vásárol és elad értékpapírokat napi árfolyamon. Letétbe elfogad értékpapírokat, sorjegyeket, betéti könyveket és egyéb értékeket keves érzési díj mellett. Betéteket elfogad betétkönyvekre és folyó (csekk) számlára. — Állandó betétek után magasabb kamatot fizet. Részletfizetésre elad mindennemű tőzsdén jegyzett értékpapírt az 1883. évi XXXI. t. cz. alapján. Bevált szelvényeket és idegen értékeket.</p>	<p>Tartalékok 500.000 korona.</p>
<p>Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: délelőtt 9—12 óráig, délután 3—4 óráig.</p>	<p>csekk-füzeteit folyó-számla tulajdonosok részére.</p>	<p>Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár Részvénytársaság villamos üzemű könyvnyomdájában Nagyenyeden.